

Szépe György, a MANYE elnöke

Szépe György, a *Magyar Alkalmazott Nyelvészek és Nyelvtanárok Egyesületének* alapítója 2008-ig töltötte be az Egyesület elnöki tisztségét. Mivel én lettem az utódja, úgy illik, hogy elsősorban mint a MANYE elnökéről beszéljek róla, és a MANYE tagsága nevében búcsúzzam el tőle. Mikor azonban visszagondoltam személyes és szakmai kapcsolatunk majdnem negyven évére, rájöttem, hogy nyelvész pályafutásom során folyamatosan annyi mindent köszönhettem neki, úgy is mondhatnám, olyan sok hosszú távú projektet indított el az életemben, hogy szeretnék előbb ezért köszönetet mondani neki.

Hogy csak néhány mozzanatot említsek: a 70-es években, mint sokan mások, én is tőle hallottam először modern nyelvészetről; tőle tudtam meg, hogy a nyelvészet izgalmas dolog. Szorgalmasan látogattam a TIT Budapesti Nyelviskolája által rendezett továbbképzéseket, ahol rendszeresen előadott, és most is emlékszem rá, milyen izgalommal olvastam az általa szerkesztett régi *Modern Nyelvoktatás* lila köteteit, mennyi olyat tanultam belőlük, amiről az egyetemen nyelvszakos létemre nem is hallottam. Talán kevesen tudják, hogy a minisztérium megbízásából ő alapította meg 1973-ban a Fordító- és Tolmácsképző Tanszéket, ahol azóta is dolgozom, és amely hamarosan 40 éves évfordulóját ünnepli. A kilencvenes években az ugyancsak általa alapított pécsi alkalmazott nyelvészeti doktori programban habilitáltam, és végül ő hívott meg a pécsi doktoriskolába tanítani, ami arra ösztönzött, hogy kidolgozzam későbbi saját fordítástudományi doktori programom alapjait. És akkor arról még nem is beszéltem, hogy állandó fordítástudományi rovatot ajánlott fel nekem az általa újraindított *Modern Nyelvoktatásban*, amelyből később saját folyóiratom a *Fordítástudomány* csírázott ki. És ezek után még a MANYE elnöki tisztségében is én követhettem. Kedves Gyurka, először is hálásan köszönöm neked azt a folyamatos szakmai támogatást, amelyet egész pályámon kaptam tőled.

Milyen volt Szépe György mint a MANYE elnöke? Tökéletes elnök volt. Szakmai tekintélye megkérdőjelezhetetlen, egyénisége szeretetreméltó, modora sziporkázóan szellemes. Mindenki ismerte és mindenkit ismert. Mindenkinek ismerte a kutatási témáját is, és bármikor folytatni lehetett vele az egy-két évvel korábban elkezdett szakmai beszélgetést. Öröm volt neki bemutatni a kezdő kutatókat, azonnal kész volt elhelyezni egy-egy témát a nyelvtudomány rendszerében, és adni egy-két nélkülözhetetlen olvasmánycímet. A MANYE esti fogadásain volt mellette egy üres szék, ahová le lehetett ülni beszélgetni. Jó volt vele beszélgetni, bármiről volt szó, azonnal át tudta helyezni a témát egy magasabb síkra, ahonnan az még érdekesebbnek látszott. Elnöklésének majdnem húsz éve alatt a MANYE több száz magyar nyelvtanárnak és alkalmazott nyelvésznek jelentette a szakmai közéletet. Jelentette azt, hogy előadásokat tarthattak a MANYE kongresszusain, publikálhattak a MANYE folyóiratában, azaz neki köszönhették a folyamatos szakmai kapcsolattartást, szakmai identitásuk átélésének állandó lehetőségét.

Szépe György a MANYE vezetőjeként mindig az egyesület megújítására törekedett. Az egyesület három pillérébe, a *Modern Nyelvoktatásba*, a kongresszusokba és a vitaülésekbe folyamatosan újításokat vezetett be. A *Modern*

Nyelvoktatás izgalmas, a nyelvoktatáson messze túlmutató folyóirat lett, mely mögött folyamatosan érezhető volt az a szellemi pezsgés, amely a Szépe-féle pécsi alkalmazott nyelvészeti doktori programot jellemezte.

A legváltozatosabb témákban kezdeményezett egyesületi vitaüléseket: az időskori nyelvtanulástól a japán nyelvoktatás helyzetéig. Az utóbbi téma egy olyan általa kezdeményezett sorozatba illeszkedett, amely a világ különböző nyelveinek és nyelvcsoportjainak a nyelvpolitikai helyzetével foglalkozik. Legutóbb, 80. életévéhez közeledve *Tudománytörténeti beszélgetések* címmel tervezett sorozatot, amelyben ő és egy-egy fiatalabb pályatársa idősebb kollégákkal beszélgetett volna szerteágazó szakmánk múltjáról. 80. születésnapján a szaván fogtuk, és vele magával mint „célszeméllyel” indítottuk el a sorozatot – nem számítva arra, hogy ezt, és számos más tervét, ötletét már nélküle kell megvalósítanunk.

Az évi kongresszusokon mindig a legfrissebb témákat tette meg a kongresszusok kerekasztal-témáinak. Személyi javaslatai a plenáris előadókra, a Brassai-díjra vagy a tiszteleti tagságra mindig találóak és eredetiek voltak. Visszavonulását a *Modern Nyelvoktatás* főszerkesztésétől nagyon gondosan előkészítette, szinte két évig dolgozott rajta, hogy jó kezekben hagyja a folyóiratot. Az elnökség átadása után is folyamatosan konzultáltunk, utolsó e-mailjében rengeteg új ötletet adott a következő, XXIII. kongresszus rendezéséhez. Másutt a fiatalok a kezdeményezők és az öregek a konzervatívok, ő örök kezdeményező maradt.

Szépe György tudományos kutató, tanár és tudományszervező volt. Ahogy a tudományos kutatónak kutatási eredményekben, a tanárnak tanítványokban testesül meg az életműve, a tudományszervezőnek intézményekben. Ilyen értelemben a MANYE mostani nemzedéke Szépe tanár úr életműve büszke részének tekinti magát. Utolsó tőle kapott feladatunk, hogy emberi és szellemi örökségét továbbadjuk a következő nemzedéknek.

Kedves Tanár Úr! Kedves Gyurka! Azt kívánjuk, hogy nyugodj békében, sőt, elégedetten. Igyekszünk eleget tenni a ránk bízott feladatnak!

Klaudy Kinga